

Open Science na MU

Petra Hromádková

6. 5. 2021
12:00 – 13:30
online

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
Operační program Výzkum, vývoj a vzdělávání

Aktivita je podpořena z operačního programu Výzkum, vývoj a vzdělávání v rámci projektu ROZVOJ LIDSKÝCH ZDROJŮ A DALŠÍCH STRATEGICKÝCH OBLASTÍ PRO PODPORU VÝZKUMU NA MU (HR4MUII) CZ.02.2.69/0.0/0.0/18_054/0014703.

JUST START.

MacBook Pro

YETI

O čem to dnes bude

- Open Science, definice, výhody
- OA a MU
- Autorskoprávní aspekty OA
- OA zdroje
- Publikování v OA režimu
- Podpora

Milníky OS

90. Léta (ArXiv.org)

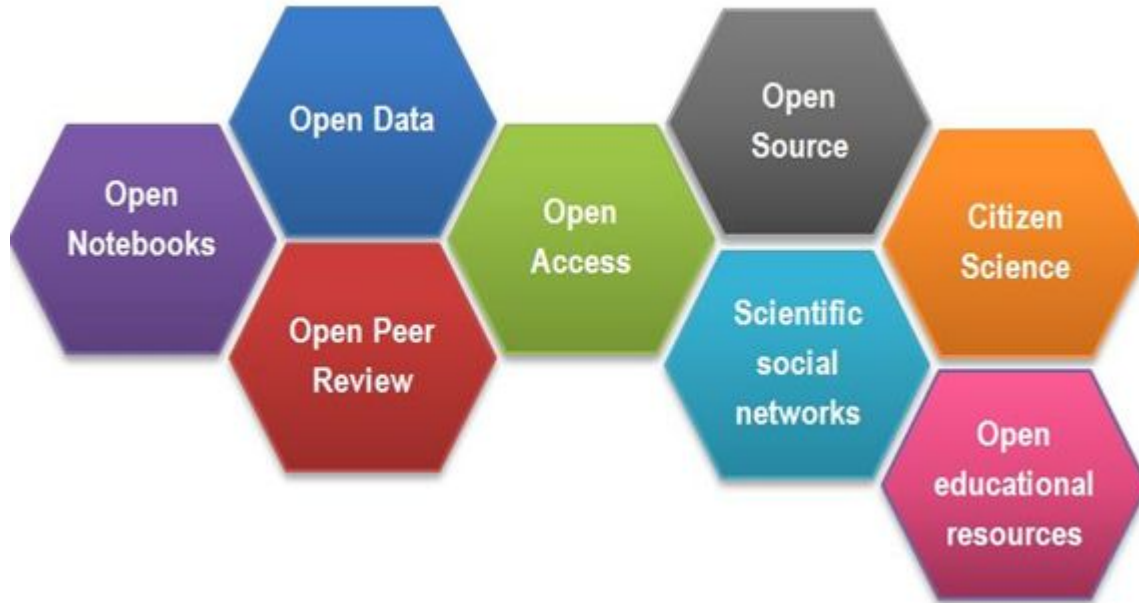
2002-3 BBB (Budapešť, Bethesda, Berlín) iniciativy - deklarace podpory otevřeného přístupu

2014 RVVI, Horizon

2017 Národní strategie otevřeného přístupu ČR k vědeckým informacím na léta 2017–2020

Nejdříve pojem Open Access, dnes hovoříme o Open Science

Open Science Schéma

Zdroj: <https://www.fosteropenscience.eu/node/1420>

Otevřený přístup v ČR

Národní strategie otevřeného přístupu k vědeckým informacím 2017-2020:

*“Otevřený přístup k výsledkům výzkumu financovaného z veřejných zdrojů (tzv. Open Access) znamená poskytnutí **bezplatného a neomezeného online přístupu** koncovému uživateli **k vědeckým informacím** s možností dalšího opakovaného využití těchto informací. „Vědeckými informacemi“ se rozumí **vědecké publikace a výzkumná data**.“*

Výhody OA

1. Ověření správnosti výsledků
2. Reproducibilita vědy
3. Znovuvyužití jednou získaných dat
4. Urychlení inovačního cyklu (ekonomický benefit)
5. Odstranění informační bariéry - oslabení fenoménu digitální propasti

Výhody OA optikou výzkumníka

- zviditelnit výsledky vědecké práce
- pozitivně ovlivnit míru citací
- zkrátit dobu publikačního procesu

Typy OA podle publikačního modelu, tzv. cesty

- Zlatá - publikování v otevřených časopisech. Vysoké náklady.

- Zelená - autoři sami zveřejňují své publikované práce. Nulové nebo nízké náklady.

Typy OA podle publikačního modelu, tzv. cesty

- Hybridní - autor si může zaplatit otevřený přístup “navíc” při publikování v klasickém režimu
- Bronzová - publikování v časopisech bez CC licence
- Platinová/Diamantová - publikování v OA časopisech bez APC poplatků
- Černá - nelegální stahování článků prostřednictvím třetí strany (SciHUB)

OS/OA a MU

Historicky:

2010 Berlínská deklarace

2011 Směrnice rektora k repozitáři (povinnost)

2013 [Novela směrnice](#) (dobrovolnost)

2020 OA-HR4MU II - restart

MUNI

OS a MU

2 roviny:

1. Vědecké publikace v režimu otevřeného přístupu (Open Access, OA)
2. Výzkumná data sdílená podle principů FAIR
(Findable-Accessible-Interoperable-Reusable, FAIR Data)

MUNI

OS a MU: současnost

Restart a nastavení nové strategie OS MU

Web [Openscience.muni.cz](https://openscience.muni.cz)

Repozitář (Směrnice č. 4/2013)

MUNI

Dotazy?

Autorskoprávní aspekty OA

Zaměstnanecké dílo - dílo vytvořené na základě pracovněprávního vztahu, vykonavatelem majetkových práv je zaměstnavatel, výjimka u výstupu J a D

Školní dílo - dílo vytvořené v rámci výuky, autor má osobnostní i majetková práva

Směrnice děkana č. 4/2020, [Vykazování a evidence tvůrčí činnosti pracovišť](#):

“Všichni zaměstnanci i studenti prezenční i kombinované formy studia jako autoři svých výsledků TČ, tj. domácí tvůrci MU, jsou osobně odpovědní za vytvoření kompletního záznamu o nich v IS MU nejpozději do 3 měsíců od jejich úplného zveřejnění, a to v případě publikací indexovaných v databázi WoS ... a u publikací evidovaných v databázi Scopus...”

“Děkan PdF MU doporučuje vkládání zaměstnaneckých děl do repozitáře za dodržení všech relevantních předpisů a licenčních podmínek k danému výsledku, vkládání do repozitáře však nestanovuje jako povinnost.”

Směrnice MU č. 10/2013 [Duševní vlastnictví na MU](#)

Autorskoprávní aspekty OA

Creative Commons (CC) - právní nástroj, který umožňuje otevřít vědeckou práci

Kombinací jednotlivých licenčních prvků vzniká 6 typů licencí:

Pouze uvedení autora CC BY

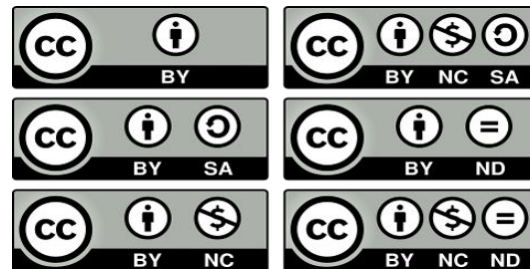
Uvedení autora + Zachování licence CC BY-SA

Uvedení autora + Žádná odvozená díla CC BY-ND

Uvedení autora + Pouze nekomerční užití CC BY-NC

Uvedení autora + Pouze nekomerční užití + Žádné modifikace CC BY-NC-ND

Uvedení autora + Nekomerční užití + Zachování licence CC BY-NC-SA

Sherpa/Romeo

Kde hledat OA zdroje

[DOAJ](#) - adresář OA časopisů, možno procházet i vyhledávat články

[DOAB](#) - adresář OA knih

[OpenDOAR](#) - adresář akademických a vědeckých OA repozitářů

Vyhledávače OA zdrojů:

[BASE](#), [CORE](#) vyhledávače akademických online zdrojů v OA režimu

[Paperity](#) - agregátor OA článků, fulltextové vyhledávání

[Zenodo](#) - univerzální repozitář

[Unpaywall](#) - rozšíření prohlížeče, které upozorní, pokud se se článek či publikace, jehož placenou verzi jste právě našli, nenachází jinde v režimu open access, a rovnou vám zprostředkuje přímý odkaz na něj.

SEARCH

Journals ?

All fields

SHARE OR EMBED

12 indexed journals

Refine search results

SEE JOURNALS...

- ☐ With a DOAJ Seal
- ☐ Without article processing charges (APCs)

SUBJECTS

Search 509 subjects

- ☐ Agriculture
- ☐ Fine Arts
- ☒ Education
- ☐ Education (General)
 - ☐ History of education
 - ☐ Special aspects of education
 - ☐ Theory and practice of

LANGUAGES

- ☒ Czech
- ☐ English (986)
- ☐ Spanish (358)
- ☐ Indonesian (354)
- ☐ Portuguese (318)

Subject: Education

Languages: Czech

CLEAR ALL

Sort by

Added to DOAJ (newest first)

Results per page

50

<< First

< Prev

Page 1 of 1

Next >

Slavonic Pedagogical Studies Journal
PEGAS Journal

Published by Slovenská Vzdělávacia a Obstarávacia s.r.o. in Slovakia
Accepts manuscripts in Russian, Czech, English, Slovak

Education: Education (General)

Last updated on 7 Apr 2021

[Website](#)

APCs: 120 (EUR)

[CC BY-NC](#)**Historia Scholastica**

Published by The National Pedagogical Museum and Library of J. A. Comenius,
Technical University of Liberec in Czechia
Accepts manuscripts in German, Slovak, Czech, English

Education: Education (General)
Education: History of education

Last updated on 11 Jan 2021

[Website](#)

No charges

[CC BY-NC-ND](#)

Studia Paedagogica

1803-7437 (PRINT) / 2336-4521 (ONLINE)

[Website](#)[ISSN Portal](#)

About Articles

PUBLISHING WITH THIS JOURNAL

\$ There are
NO PUBLICATION FEES
([article processing charges or APCs](#)) to
publish with this journal. other charges.

🔍 Look up the journal's:

- [Aims & scope](#)
- [Instructions for authors](#)
- [Editorial Board](#)
- [Double blind peer review](#)

→ This journal [checks for plagiarism](#).

🕒 Expect on average **12 weeks** from
submission to publication.

BEST PRACTICE

📄 This journal uses a **CC BY** license.

→ Look up their [open access statement](#)
and their [license terms](#).

© The author **does not retain** unrestricted
copyrights and publishing rights.

🔗 Permanent article identifier:

- DOI

JOURNAL METADATA

📍 Publisher
[Masaryk University, Czechia](#)

Society or institution
Department of Educational Sciences

Manuscripts accepted in
Slovak, English, Czech

📁 LCC subjects
[Education](#)

Keywords

empirical research

social sciences

education research

Search

Publisher login

Support

🌐 Language ▼

For Researchers

For Librarians

For Publishers

Our Supporters

Resources

DOAB

🏠 [DOAB Home](#) / Browsing by Subject

Browsing by Subject "Education"

0-9 A B C D E F G H I J K L M N O P Q R S T U V W X Y Z

Or enter first few letters:

Go

Now showing items 1-20 of 481

100 Jahre Erziehungswissenschaft an der Georg-August-Universität Göttingen 1920-2020

Bers, Christiana (2020)

In 2020, the Institute for Educational Science celebrated its 100-year anniversary – in 1920 Herman Nohl became the first professor for Pedagogy and subsequently founded the Pedagogic Seminar in July 1920. In celebration ...

Search

BROWSE

All of DOAB

Subjects

Publishers

Languages

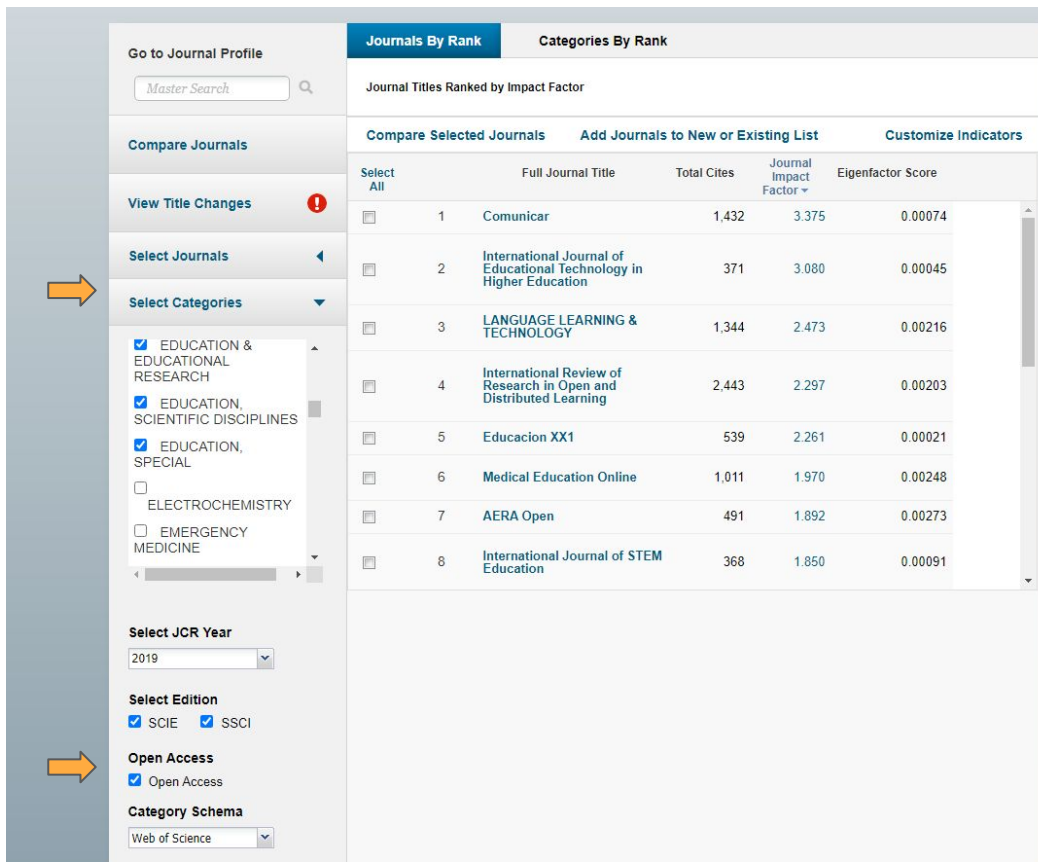
Collections

MY ACCOUNT

Které OA časopisy jsou impaktované?

www.webofknowledge.com

- Journal citation reports -
Browse by journal - Vybrat
kategorii - Zaškrtnout Open
Access

The screenshot displays the Web of Knowledge interface. On the left, a sidebar contains filters for journal selection. An orange arrow points to the 'Select Journals' button. Below it, the 'Select Categories' dropdown is open, showing a list of categories with checkboxes. Another orange arrow points to the 'Open Access' checkbox, which is checked. The main panel shows the 'Journals By Rank' tab. At the top, there is a 'Go to Journal Profile' section with a 'Master Search' input field. Below this, the 'Journal Titles Ranked by Impact Factor' table is displayed. The table has columns for 'Select All', 'Full Journal Title', 'Total Cites', 'Journal Impact Factor', and 'Eigenfactor Score'. The table lists 8 journals, with the first one being 'Comunicar' and the last one being 'International Journal of STEM Education'.

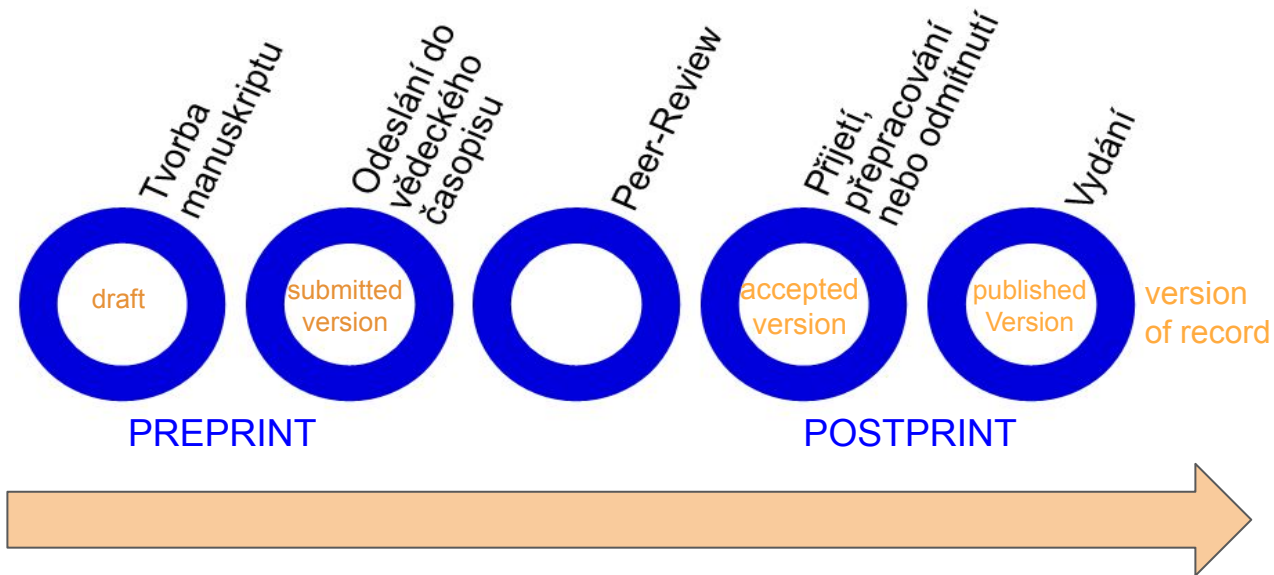
Select All	Full Journal Title	Total Cites	Journal Impact Factor	Eigenfactor Score
☐	1 Comunicar	1,432	3.375	0.00074
☐	2 International Journal of Educational Technology in Higher Education	371	3.080	0.00045
☐	3 LANGUAGE LEARNING & TECHNOLOGY	1,344	2.473	0.00216
☐	4 International Review of Research in Open and Distributed Learning	2,443	2.297	0.00203
☐	5 Educacion XX1	539	2.261	0.00021
☐	6 Medical Education Online	1,011	1.970	0.00248
☐	7 AERA Open	491	1.892	0.00273
☐	8 International Journal of STEM Education	368	1.850	0.00091

Dotazy?

Publikování vědeckých výsledků v režimu OA

- Musí být v souladu s pravidly grantu i pravidly vydavatele
- Horizon 2020: povinnost poskytovat OA se týká všech recenzovaných vědeckých článků souvisejících s výsledky grantu a všech výzkumných dat vytvořených v tzv. pilotních projektech (OA data pilot)
- GAČR, TAČR výhledově

Publikační proces

Související pojmy

APC poplatky – “article processing charge”, poplatek spojený s publikováním článku v otevřeném časopisu

Predátorské/pochybné časopisy

Embargo period – doba, kterou určí vydavatel časopisu, po kterou nelze text zveřejnit

Chci publikovat zlatou cestou

- Vybrat vhodný OA časopis (pozor na pochybné vydavatele)
- Počítat s APC poplatky – uznatelný náklad v H2020
- Připojit [vhodnou CC licenci](#) (ideální je CC BY)

DOAJ – V rozhraní naleznete informace o časopisu (výše publikačních poplatků, licence apod.)

Chci publikovat zelenou cestou

- Vložení textu do repozitáře (institucionální, oborový... - OpenDOAR)
- Nulové náklady
- Ověřit podmínky vydavatele v Sherpa/Romeo. Klíčová informace – jakou verzi článku smím zveřejnit, embargo period

Zenodo - univerzální multioborový repozitář CERN, využití pro publikační činnost, úložiště pro data, reporty a další digitální výstupy vztahující se k výzkumnému projektu. Každému záznamu je přidělen trvalý identifikátor DOI.

Linguistics and Education

Publication Information

Title	Linguistics and Education (English)
ISSNs	Print: 0898-5898
URL	http://www.journals.elsevier.com/linguistics-and-education/
Publishers	Elsevier [Commercial Publisher]

Publisher Policy

Open Access pathways permitted by this journal's policy are listed below by article version. Click on a pathway for a more detailed view.

Published Version
[pathway a]

£	📄	⌚ None	🔓 CC BY-NC-ND	☰
📁	PMC, Non-Commercial Repository, Research for Development Repository, +2			

Published Version
[pathway b]

£	📄	⌚ None	🔓 CC BY	☰
📁	Institutional Repository, Subject Repository, PMC, Research for Development Repository, +2			

Published Version
[pathway c]

🚫

£

📄

⌚ None

🔓 CC BY

☁️ PMC

☰

📁 Institutional Repository, Subject Repository, PMC, Research for Development Repository, +2

Accepted Version

⌚ None	🔓 CC BY-NC-ND	☰	📄
--------	---------------	---	---

Sherpa Romeo

- poskytuje informace o přístupu vydavatelů vědeckých časopisů k otázce (auto)archivace vědeckých článků, resp. jejich e-printů v digitálních repozitářích

Accepted Version
[pathway b]

⌚ 24m	🔓 CC BY-NC-ND	☰
📁	Institutional Repository, Subject Repository	

⌚ Embargo	24 Months
🔓 Licence	CC BY-NC-ND
📁 Location	Institutional Repository Subject Repository
☰ Conditions	Must link to publisher version with DOI

Submitted Version

⌚ None
📁 Any Website, +2

Repozitář MUNI

- Zelená cesta OA
 - Digitální úložiště
 - Nástroj pro sdílení vědeckých výsledků
-
- Diskuze o změnách v oblasti uživatelského rozhraní

Domů

MOJE APLIKACE

Kalendář

Učitel

Publikace

Moje objednávky

Dokumenty

Knihovna

Personální údaje

Rozvrh hodin

Seznam zpráv

Repozitář: [Návod](#)

Typ díla

Prohlášení

Verze souboru

Typ licence CC

Recenzováno

Práva souboru

Nahrání souboru

Nahrát soubor

☒ zaměstnanecké

Dílo vytvořili všichni autoři jako zaměstnanecké na MU nebo jsem schopen doložit souhlas všech autorů se zpřístupněním souboru.

☐ Ano ☐ Ne

nevybrána

Při varia

jen na z

žádná

☐

Při výbě

podmín

Právo p

Vybrat

Podrobn

Draft - Pracovní verze.

Submitted Version - Verze předložená k recenznímu řízení.

Accepted Version - Verze po recenzním řízení a zapracování změn autorem. Jde o verzi, která je připravena k vydání, ovšem bez formátování pro tisk.

Published Version - Verze publikovaná vydavatelem. Verze má finální podobu včetně formátování a grafické úpravy.

Updated Version - Verze aktualizovaná po svém vydání.

Research Data - Primární data k dílu.

Soubor není plným textem díla - Soubor, který není plným textem díla, ale souvisí s ním, např. prezentace, souhlasy spoluautorů se zpřístupněním, příp. licenční smlouva apod.

Recenzováno a mezinárodní význam:

Recenzováno

nerecenzováno

(zvolte, zda je publikace recenzovaná/nerecenzovaná, nepřenáší se do RIV)

Mezinárodní význam

národní/lokální význam

(zvolte národní/lokální/mezinárodní význam publikace, nepřenáší se do RIV)

Štítky:

Veřejné štítky

oddělené čárkou. Např. o čem to je, jaké to je.

Mé veřejné:

Soukromé štítky

oddělené čárkou. Např. co s tím chci udělat, na co použít.

Mé soukromé:

Příznaky a poznámky:

☐ Životopis

(Obsah záznamu se má zobrazit u všech Vašich životopisů.)

Chci publikovat platinovou cestou

Časopisy MU - Munipress

[Journals.muni.cz](https://journals.muni.cz)

57 časopisů, všechny v OA režimu (z toho 11 v DOAJ)

Na PdF v současnosti 6 a 2 on-line

Otevřené publikování na MU:

<https://web.microsoftstream.com/video/7f0c99d7-7c66-4884-ad5b-9574c4a02bf4>

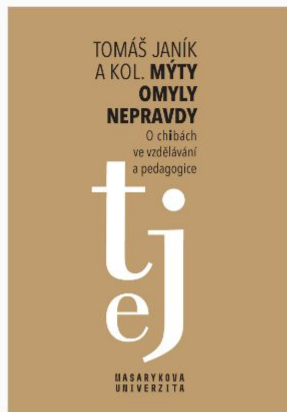

Knihy

[Munispace.muni.cz](https://munispace.muni.cz) – online čítárna, knihy v režimu OA, přidělení DOI, licence CC

[Works in Progress](https://works.inprogress.mit.edu/) (MIT Press) – kolaborativní prostor pro práce v raných fázích tvorby, který poskytuje autorům možnost zpětné vazby od dalších členů komunity a také vystavení práce před formálním publikováním

DOAB

Kategorie

[Pedagogika](#)
[Pedagogická fakulta](#)

Sdílet

<https://munispace.muni.cz/book?id=1945>

Licence

Tato práce je licencována pod licencí
[Creative Commons Attribution-NonCommercial-NoDerivatives 4.0 International License](https://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/4.0/).

ANOTACE

KE STAŽENÍ

VÍCE INFORMACÍ

REFERENCE

STATISTIKY

E-kniha (PDF)

ISBN-13	978-80-210-9754-4
Počet stran	116
Rok vydání	2020
Pořadí vydání	1., elektronické
doi	https://doi.org/10.5817/CZ.MUNI.M210-9754-2020

Brožovaná vazba

ISBN-13	978-80-210-9753-7
Formát	148 mm×210 mm
Počet stran	116
Rok vydání	2020
Pořadí vydání	1.

Obecné informace

Klíčová slova	výchova , vzdělávání , škola , učitelé , žáci , vyučování a učení
Jazyky	Čeština

Knihy – vydavatelé OA knih

openbookpublishers.com

oapen.org

[Seznam vydavatelů zařazených v DOAB](#)

Podpora

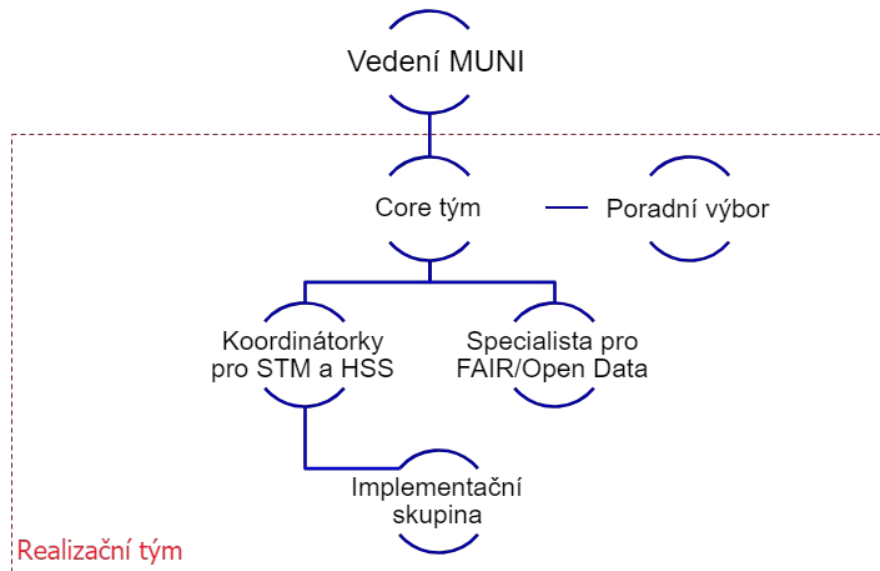
Fakultní metodik - Core tým

Web openscience.muni.cz - životní situace

Univerzitní strategie Open Science

Podpora výzkumným pracovníkům

1. Workshopy
2. Školení
3. Propagace
4. Přímá podpora
5. Školení podpůrného aparátu

Dotazy?

Kontakty

Petra Hromádková

openscience@ped.muni.cz, hromadkova@ped.muni.cz

Marika Hrubá

hruba@fss.muni.cz

Jiří Marek

marek@ics.muni.cz